

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : מועד קיץ תש"ף, 2020
היקף הבחינה : 1 יח"ל לעולים
מספר שאלון : 882101

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

חיבור לעולים

מחונן

- א. משך הבחינה : שלוש שעות.
- ב. מבנה השאלון, בבחינה זו פרק אחד בלבד :
לפרק זה – 100 נקודות
- ג. חומר עזר : אין להשתמש בחומר עזר.
- ד. הוראות מיוחדות :
 1. התרכזו בנושא. הימנעו מהקדמות ארוכות ומסטיות מן הנושא.
 2. חזרו וקראו את חיבורכם, ותקנו את הדרוש תיקון.
 3. שימו לב : כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק הם תנאי להצלחה בחיבור.

ה. מלאו את הפרטים הבאים :

פרטי הנבחן :	פרטי מרכז ההשכלה :										
מספר הנבחן ברשימה : _____	שם המוסד : _____										
שם משפחה + פרטי : _____	שם היישוב : _____										
ת.ז. <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>											שם מרכז הבחינה : _____

שם המעריך : _____
ציון הבחינה : _____

בהצלחה!

במבחן זה ארבעה נושאים (1 – 4). כתבו חיבור על אחד מהם.

הקפידו לרשום את מספר הנושא.
הקפידו על מילוי ההוראות שבעמוד השער.
שימו לב להנחיות לכל נושא - כתבו על כל חלקי הנושא,
והקפידו לקשר כהלכה בין חלקי החיבור.
השתדלו לכתוב בהיקף של עמוד עד עמוד וחצי.

נושא 1: שישי משפחתי בכיתתי!

בשנת הלימודים הבאה יתחילו ללמד תוכנית חדשה בבתי הספר היסודיים: "שישי משפחתי בכיתתי". לפי התוכנית, בכל יום שישי המחנכת תזמין מספר הורים לכיתה, ויחד איתה, ההורים יעבירו פעילות חברתית לתלמידים. מטרת התוכנית היא שההורים והילדים ישתפו פעולה, וכך יתחזק הקשר בין ההורים לילד שלהם. נוסף על כך, הפעילות תעזור ליצור אווירה טובה בכיתה, ובדרך זו גם ילדי הכיתה יחזקו את קשרי החברות אחד עם השני. יש הורים רבים שמתנגדים לתוכנית החדשה. הם טוענים, כי לא כל ההורים רוצים או יכולים "להיות מורה ליום אחד" ולהעביר פעילות בכיתה. נוסף על כך, הם טוענים, כי התוכנית החדשה תפגע בזמן הפרטי של ההורים. יום שישי הוא הבוקר היחיד בשבוע שבו הם אינם עובדים, ויכולים לעשות "סידורים" חשובים, כמו ניקיון הבית או קניות לסוף השבוע, משום שהילדים לומדים בבית הספר.

האם אתם תומכים בתוכנית החדשה, "שישי משפחתי בכיתתי", שתחייב את ההורים להעביר פעילות כיתתית בימי שישי? הביעו את עמדתכם בעניין זה. הציגו נימוקים ובססו אותם בעזרת דוגמאות.

נושא 2: מספר רישוי לאופניים חשמליים

לאחרונה הגישו הצעת חוק, ובה מציעים שבעלי אופניים חשמליים יהיו חייבים להתקין לוחית עם מספר רישוי. כל מי שקונה אופניים חשמליים, וכל מי שכבר יש לו אופניים חשמליים - ידווח על כך למשרד הרישוי. הוא יקבל לוחית עם מספר רישוי והפרטים שלו יישמרו במאגר מידע במשרד הרישוי. התומכים בהצעה טוענים, כי מספר הרישוי יאפשר לזהות רוכבי אופניים במקרים של תאונות. נוסף על כך, מספר הרישוי יעזור בנושא אכיפת החוק, ויעודד רכיבה בטוחה יותר. המתנגדים להצעה טוענים, כי תהיה בעיה לאכוף את החוק, כי מדובר באכיפה גם בכבישים וגם במדרכות, ואין מספיק שוטרים לכך. כמו כן, הצעת החוק החדשה לא מחייבת את הרוכבים לעבור קורס תיאורטי של חוקי התעבורה, ולכן לא תעזור בהפחתת מספר התאונות שבהן מעורבים אופניים חשמליים.

האם אתם תומכים בהצעת החוק החדשה, אשר תחייב להתקין לוחית עם מספר רישוי לאופניים חשמליים? הביעו דעתכם באופן ברור, נמקו אותה ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 3: שוויון מלא לספורט נשים בישראל

לאחרונה, הגישו קבוצות ליגת העל לנשים בכדורגל עתירה לבג"ץ (בית דין גבוה לצדק), ובה הן טוענות כי יש אפליה בחלוקת התקציבים של משרד התרבות והספורט. בשנת 2005 בג"ץ פסק כי רשות מקומית צריכה לתקצב קבוצת נשים פי 1.5 מקבוצת גברים, אך הדבר לא נעשה במציאות. הקבוצות מדגישות את העובדה, כי זאת אחריות הממשלה ומשרד התרבות והספורט לפתח את ספורט הנשים בישראל, ויש צורך בתקציבים (כספים). ללא תקציב בסיסי, ספורט הנשים בישראל לא יוכל להגיע לזירה העולמית. כמו כן, הכסף הציבורי חייב להיות שוויוני לחלוטין, ולתת הזדמנויות לקידום כל האוכלוסייה, נשים וגברים. המתנגדים טוענים, כי ספורט נשים אינו ספורט פופולרי כמו של גברים, וגם שכנראה אין מספיק ספורטאיות בישראל, כי אין הרבה ליגות מקצועיות של ספורט נשים.

האם אתם תומכים בעתירה של קבוצות ליגת העל לנשים? האם, לדעתכם, צריך לקדם את ספורט הנשים בישראל ולחלק את תקציב הספורט בצורה שווה? כתבו מהי דעתכם על הנושא, נמקו אותה ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 4: "גרין פריידיי" – יוזמה חברתית סביבתית

ימי קניות כמו "בלאק פריידיי", חג הרווקים הסיני או "פרייס דיי" של תאגיד "אמזון", פוגעים בסביבה, ומזהמים אותה. הקניות המוגזמות פוגעות בסביבה בדרכים שונות. ראשית, תהליך הייצור גורם לזיהום סביבתי. כמו כן, מספר גדול של משלוחים ממדינות רחוקות גורם לזיהום אוויר בגלל רמות גבוהות של פליטת גזי חממה. נוסף לכך, משתמשים בצורה מוגזמת במים ובחומרים שונים כדי לייצר את המוצרים. פעילים סביבתיים ביקשו ממשרד התקשורת וממשרד החינוך לשתף פעולה ביוזמה חדשה בשם "גרין פריידיי". מטרת היוזמה החדשה הן להסביר על הנזקים הסביבתיים שנגרמים בגלל קניות מוגזמות וללמד הרגלי קנייה נכונים. המתנגדים ליוזמה החדשה טוענים, כי כל אדם חופשי לבזבז את כספו ולקנות מה שירצה. נוסף על כך, תפקיד בית הספר הוא ללמד מקצועות חשובים כמו היסטוריה ומתמטיקה, ולא נושאים כמו הרגלי קניות. [נכתב על פי: "משבר האקלים לא הגיע לבלאק פריידיי", כביר עומר, אתר כלכליסט, 1.12.2019]

האם אתם תומכים ביוזמה החדשה "גרין פריידיי", שתסביר לחברה בישראל על הנזקים הסביבתיים של קניות מוגזמות, ותחנך להרגלי קניות נכונים?
הביאו נימוקים לעמדתכם, בססו את דבריכם על דוגמאות מתחומים שונים (כגון: חינוך, חיי חברה ומשפחה, איכות הסביבה, תרבות צריכה ועוד).

נספח

לקראת הכתיבה- לפניכם דוגמאות לאוצר מילים ומבעים המתייחסים לכתיבת חיבור טיעון: תוכלו להיעזר בהם.

ביטויי פתיחה לדעה אישית:

לדעתי...

אני חושב ש...

אני סבור ש...

מקובל לחשוב ש...

אין ספק ש...

ביטויי פתיחה לטענת הנגד והפרכתה:

אומנם... אבל...

לעומת זאת יש הטוענים כי (מציגים דעה

מנוגדת לדעתי)

אך אני סבור כי הם טועים משום ש...

ביטויים לסיום:

לסיום, אני מציע ש...

מחווון לבדיקת טקסט טיעון

נקודות	פירוט	תבחין
	התאמה לסוגה – טיעון ושכנוע . זיהוי מהלך של טיעון בחיבור .	כללי (3 נק')
3 נק'		סכום רכיב כללי
	פתיחה : מעוררת עניין וציפיות, מכוונת וממוקדת, רלוונטית. גוף : סיום : סיום ההולם את הסוגה, סיום רלוונטי, המלצות, הרהור אישי.	מבנה (20 נק')
	לכידות וקישוריות – טקסט רציף ושימוש נכון ומגוון במילות הקישור .	
	ביצוע חלקי - חזרות מיותרות על אותה מילה או משפט/שימוש במאזכרים	
	ביצוע חלקי - סטייה מהנושא/ סתירות פנימיות בכתיבה	
20 נק'		סכום רכיב המבנה
	הצגת הנושא - הצגת דעה מפורשת, ברורה ורלוונטית – ה"קול האישי" של כותב החיבור.	תוכן (40 נק')
	נימוקים – מתאימים ומשכנעים, ללא סתירות דוגמות, הסברים וביסוסים : פיתוח רעיונות תוך הבחנה בין עיקר לטפל בדרכים שונות: הדגמה, השוואה, מחקרים.	
	קשרים לוגיים בין רכיבי התוכן.	
	הצגת טענת הנגד והתייחסות אליה	
	הפרכת טענת הנגד	
	מסקנה	
40 נק'		סכום רכיב התוכן
	משלב הלשון - בינוני-גבוה. אוצר מילים עשיר ומגוון ; שימוש מושכל בלשון משכנעת.	לשון, מבע וסגנון (20 נק')
20 נק'		סכום רכיב לשון, מבע וסגנון
	מורפולוגיה ותחביר - צורות תקינות בשם ובפועל . תחביר תקין – ניסוחים ברורים של משפטים. התאמה במין ובמספר, שימוש נכון במילות יחס וביידוע.	תקינות (17 נק')
	ביצוע חלקי - משפטים מסורבלים או שימוש בביטויים לא מדויקים.	
	פיסוק תקין	
	כתיב תקין / צורה חיצונית: עימוד וסדר	
17 נק'		סכום רכיב תקינות
100 נק'		סך כל הרכיבים